

MODULIO APRAŠAS

Modulio pavadinimas	Kodas
Totalitarinė kultūra	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: prof. dr. Arūnas Streikus Kitas (-i): asist. dr. Norbertas Černiauskas, asist. dr. Valdemaras Klumbys	Istorijos fakultetas, Naujosios istorijos katedra, Istorijos studijų programa (2023)

Studijų pakopa	Modulio paskirtis	Modulio tipas
I pakopa	Studijų krypties (SK2)	Pasirenkamas

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	8 semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
15	400 val.	160 val.	240 val.

Modulio tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Suteikti žinių apie totalitarinių sovietų ir nacių režimų vykdytą kultūros politiką, apie jos specifinius bruožus Lietuvoje, išugdyti gebėjimus suvokti totalitarizmo nulemtus kultūrinio gyvenimo reiškinius bei atpažinti jų pėdsakus dabarties kultūriniame, socialiniame ir politiniame diskursuose.		
Modulio studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gebės analizuoti ir apibendrinti, kritiškai interpretuoti istoriografiją. Gebės žodžiu ir raštu reikšti mintis lietuvių kalba. Žinos totalitarinių sovietų ir nacių režimų sukurtos kultūrinio gyvenimo kontrolės sistemos veikimo principus, suvoks totalitarinių režimų vykdytos kultūros politikos ir propagandos vietą visuomenės valdymo priemonių visumoje. Gebės lyginti sovietų ir nacių vykdytos kultūros politikos atmainas, išskirti jų panašumus ir skirtumus. Išmanys totalitarinių režimų sąlygomis egzistavusias skirtingas kultūras ir jų formas, vertybines orientacijas, kultūrines elgsenas ir praktikas	Paskaitų metu pateikiamos bendros žinios apie dėstomas temas, iškeliamos svarbiausios istoriografinės problemos. Žodinis informacijos perteikimas papildomas audiovizualinėmis priemonėmis. Seminaruose naudojamas probleminis mokymo(si) metodas, studentus skatinant apmąstyti nurodytus tekstus ir įvairaus pobūdžio šaltinius, kelti probleminius klausimus ir ir juos diskutuoti. Savarankiškos studijos.	Koliokviumai Rašto darbai: esė (2) Seminarai (pranešimas, aktyvus dalyvavimas diskusijoje)

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Koliokviumai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Nacių kultūros politika ir propaganda (4 kred.) asist. dr. N. Černiauskas	20	2	12		2		36	68	Savarankiškas literatūros skaitymas, pasirengimas koliokviumui, seminarams
2. Sovietinė propaganda (2,5 kred.) asist. dr. V. Klumbys	20	2					22	46	Savarankiškas literatūros skaitymas, esė rašymas,
2. Lietuvos kultūros sovietizavimas ir inteligentijos laikysenos (6,5 kred.), prof. dr. A. Streikus – 60 val. asist. dr. V. Klumbys – 22 val.	58	2	20		2		82	92	Savarankiškas literatūros skaitymas, pasirengimas koliokviumui, seminarams
3. Kultūros politika ir propaganda komunistinėje Kinijoje XX a. (2 kred.) Prof. dr. A. Streikus	12	2	6				20	34	Savarankiškas literatūros skaitymas
Iš viso	110	8	38		4		160	240	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Taikomas kaupiamasis vertinimas			
Koliokviumai	50	1 ir 3 temų pabaigoje	1-4 balai: studentas nesupranta medžiagos, nežino svarbiausių temos faktų. Įsisavinta mažiau, nei 50 proc. modulyje suformuotų siekinių. 5 balai: studentas įsisavinęs pagrindines dėstomo dalyko žinias arba geriau žino tik vieną medžiagos aspektą, tačiau žinios padrikos, nesistemosingos. Pasiiekta ne mažiau, kaip 50 proc. modulyje suformuotų siekinių. 6-7 balai: studentas gerai žino keletą svarbių temos aspektų, tačiau nesugeba susieti jų tarpusavyje. Pasiiekta ne mažiau, kaip 60 proc. modulyje suformuotų siekinių. 8-9 balų: studentas supranta modulio medžiagą, studento atsakymai patvirtina jo gebėjimą sieti tarpusavyje kelis temas aspektus. Pasiiekta ne mažiau, kaip 80 proc. modulyje suformuotų siekinių. 10 balų: medžiaga puikiai suprata, atsakyme medžiaga pateikiama plačiai apibendrinta struktūra, kurioje remiamasi papildomai studijuota informacija, demonstruojami aukščiausio lygmens gebėjimai savarankiškai interpretuoti analizuojamą medžiagą. Pasiiekti visi modulio siekiniai.
Seminarai	30	1, 3 ir 4 temų pabaigoje	1-4 balai: nesilaiko seminarų lankomumo reikalavimų, medžiaga visiškai neįsisavinta.

			5 balai: medžiaga yra neįsisavinta arba įsisavinta labai paviršutiniškai, nesugebama įsiliesti į seminarų temos nagrinėjimą, seminaro tema suprantama labai paviršutiniškai; 6-7 balai: paviršutiniškos žinios, siauro aspekto išmanymas ar kelių aspektų išmanymas, nesugebant jų susieti į visumą, pasyvus diskusijos metu 8-9 balai: studentas žino ir gerai supranta studijuojamą temą, geba tarpusavyje susieti atskirus temos aspektus, nuosekliai prieina prie išvadų; dalyvauja diskusijoje, atsakydamas į užduotus klausimus 10 balų: studentas ne tik puikiai žino ir supranta studijuojamą temą, bet ir geba nagrinėti ją visos temos kontekste, savarankiškai formuluoja išvadas; aktyviai dalyvauja diskusijoje visų seminarų metu
Rašto darbas (esė)	20	2 temos pabaigoje	1-4 balai: studentas nesupranta ir neatsako į svarbiausius klausimus, rašto darbas neatitinka minimalių reikalavimų. 5-6 balai: rašto darbas atliktas paviršutiniškai, didesnio dėmesio neskiriant pagrindinės ir papildomos literatūros skaitymui ir analizavimui, nepateikia savarankiškų išvadų; 7-8 balai: rašto darbui trūksta vieningumo ir rišlumo, aiškių tikslų ir argumentais pagrįstų išvadų, kai kurios dalys susiejamos į integruotą visumą; 9-10 balų: demonstruoja integruotas žinias; originalus, savarankiškas darbas.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
Arendt H.	2001	Totalitarizmo ištakos		Vilnius: Tyto alba
Golomstock I.	1990	Totalitarian Art in the Soviet Union, The Third Reich, Fascist Italy and the Peoples Republic of China		London: Collins Harvill
Streikus A.	2018	Minties kolektyvizacija: cenzūra sovietų Lietuvoje		Vilnius: Naujasis židinys-Aidai
Putinaitė N.	2019	Skambantis molis: Dainų šventės ir Justino Marcinkevičiaus trilogija kaip sovietinio lietuviškumo ramsčiai		Vilnius: Naujasis židinys-Aidai
Vaiseta T.	2014	Nuobodulio visuomenė: kasdienybė ir ideologija vėlyvuoju sovietmečiu (1964-1984)		Vilnius: Naujasis židinys-Aidai
Mažeikis G.	2010	Propaganda ir simbolinis mąstymas		Kaunas: VDU leidykla
Papildoma literatūra				
Petropoulos J.	2014	Artists under Hitler. Collaboration and Survival in Nazi Germany		Yale University Press
Groys B.	2011	The total art of Stalinism: avant-garde, aesthetic dictatorship, and beyond		London
Sud. Streikus A. ir Bagušauskas J.	2005	Lietuvos kultūra sovietinės ideologijos nelaisvėje: dokumentų rinkinys		Vilnius
Yurchak A.	2005	Everything was Forever, Until It Was No More: The Last Soviet Generation		Princeton University Press

